

Lieta C-67/23

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu

Iesniegšanas datums:

2023. gada 8. februāris

Iesniedzējtiesa:

Bundesgerichtshof (Vācija)

Datums, kurā pieņemts iesniedzējtiesas nolēmums:

2022. gada 17. novembris

Apsūdzētais un revīzijas sūdzības iesniedzējs:

S. Z.

Lietas dalībiece piedziņas daļā un revīzijas sūdzības iesniedzēja:

W. GmbH

BUNDESGERICHTSHOF

LĒMUMS

[..]

krimināllietā

pret

S. Z.,

lietas dalībnieci piedziņas daļā: *W. GmbH*,

par tāda importa aizlieguma saistībā ar profesionālu darbību pieļautu pārkāpumu, kurš ir noteikts Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī publicētā un tiešā veidā spēkā esošā Eiropas Savienības tiesību aktā, kas kalpo Eiropas Savienības Padomes pieņemta ekonomisko sankciju pasākuma īstenošanai kopējās ārpolitikas un drošības politikas jomā – Mjanmas embargo –

cits lietas dalībnieks: *Generalbundesanwalt* *beim*
Bundesgerichtshof [Federālais ģenerālprokurors
Federālajā augstākajā tiesā],
[..]

3. *Strafsenat des Bundesgerichtshofs* [Federālās augstākās tiesas 3. Kriminālietu senāts] 2022. gada 17. novembrī atbilstīgi Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 267. panta 3. punktu nolēma:

I Eiropas Savienības Tiesai saistībā ar Padomes Regulas (EK) Nr. 194/2008 (2008. gada 25. februāris), ar ko atjauno un stiprina ierobežojošus pasākumus pret Birmu/Mjanmu un atceļ Regulu (EK) Nr. 817/2006 (OV 10.3.2008, L 66, 1. lpp.), interpretāciju tiek uzdoti šādi jautājumi prejudiciāla nolēmuma sniegšanai:

1. Vai Regulas (EK) Nr. 194/2008 2. panta 2. punkta a) apakšpunkta i) punktā noteiktais jēdziens “izcelsme ir Birmā/Mjanmā” ir jāinterpretē tādējādi, ka neviens no turpmāk minētajiem Mjanmā augušo tīkkoka stumbru apstrādes veidiem trešā valstī (šeit – Taivānā) neizraisa izcelsmes vietas maiņu, tādēļ attiecīgi apstrādātais tīkkoks joprojām ir uzskatāms par precēm, kuru “izcelsme ir Birmā/Mjanmā”:

- tīkkoka stumbru atzarošana un mizošana;
- tīkkoka stumbru piezāgēšana *Teak-Squares* formā (atzaroti un nomizoti, kā arī koka klučos piezāgēti stumbri);
- tīkkoka stumbru sazāgēšana brusās vai dēļos (kokmateriālos)?

2. Vai Regulas (EK) Nr. 194/2008 2. panta 2. punkta a) apakšpunkta ii) punktā noteiktais jēdziens “eksportētas no Birmas/Mjanmas” ir jāinterpretē tādējādi, ka tas ietver tikai tādas preces, kas Eiropas Savienībā tiek ievestas tieši no Mjanmas, un ka preces, kas vispirms tiek pārvestas uz trešo valsti (šeit – Taivānu) un no turienes transportētas tālāk uz Eiropas Savienību, nav pakļautas šim regulējumam, proti, neatkarīgi no tā, vai tām trešā valstī tiek vai netiek veikta tāda apstrāde vai pārstrāde, kas piešķir izcelsmi?

3. Vai Regulas (EK) Nr. 194/2008 2. panta 2. punkta a) apakšpunkta i) punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka trešās valsts (šeit – Taivānas) izsniegts izcelsmes sertifikāts, saskaņā ar kuru sazāgēti vai piezāgēti tīkkoka bluķi, kuru izcelsme ir Mjanma, uz šīs apstrādes pamata trešā valstī iegūst šīs trešās valsts izcelsmi, nav saistošs izvērtējot, vai ir pārkāpts Regulas (EK) Nr. 194/2008 2. panta 2. punktā paredzētais ievēšanas aizliegums?

[..]

Pamatojums:

- 1 *Bundesgerichtshof* 3. krimināllietu senātam izlemšanai ir iesniegtas viena no apsūdzētajiem un lietas dalībnieces piedziņas daļā revīzijas sūdzības pret *Landgericht Hamburg* [Hamburgas apgabaltiesas] 2021. gada 27. aprīļa spriedumu. *Landgericht* apsūdzētajiem par tāda importa aizlieguma saistībā ar profesionālu darbību pieļautu pārkāpumu, kurš ir noteikts Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī publicētā un tiešā veidā spēkā esošā Eiropas Savienības tiesību aktā, kas kalpo Eiropas Savienības Padomes pieņemta ekonomisko sankciju pasākuma īstenošanai kopējās ārpolitikas un drošības politikas jomā – Mjanmas embargo –, piesprieda brīvības atņemšanas sodu uz vienu gadu un deviņiem mēnešiem, izpildi nosakot nosacīti. [...] Turklāt *Landgericht* uzdeva no lietas dalībnieces piedziņas daļā konfiscēt trīs aizturētos stumbrus un piedzīt no tās nodarījumā gūto ienākumu vērtību 3 310 902,98 EUR apmērā.

I

- 2 1. Revīzijas tiesvedības pamatā – ciktāl tam ir nozīme attiecībā uz lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu – ir šādi *Landgericht* konstatētie fakti:
- 3 Apsūdzētais bija vienīgais lietas dalībnieces piedziņas daļā tiesiskās priekšteces izpilddirektors, [...] kura cita starpā tirgojās ar Mjanmā augušu tīkkoku, kas galvenokārt tika izmantots laivu būvniecībā.
- 4 Sabiedrība apsūdzētā vadībā turpināja importēt tīkkoku no Mjanmas un tirgoties ar to pat tad, kad Eiropas Savienības Padome Padomes Kopējās nostājas 2007/750/KĀDP (2007. gada 19. novembris) īstenošanai bija pieņēmusi Regulu (EK) Nr. 194/2008 (2008. gada 25. februāris), ar ko atjauno un stiprina ierobežojošus pasākumus pret Birmu/Mjanmu un atceļ Regulu (EK) Nr. 817/2006 (turpmāk tekstā – “Mjanmas embargo regula”), kas aizliedz importēt tīkkoku ar izcelsmi Mjanmā, kā arī no Mjanmas eksportētu tīkkoku.
- 5 Pēc apsūdzētā rīkojuma kokmateriālu tirdzniecības sabiedrība tostarp no 2009. gada oktobra līdz 2011. gada maijam 16 gadījumos ieveda tīkkoku Savienības muitas teritorijā [...]. Apsūdzētā kokmateriālu tirdzniecības sabiedrības piegādātājs, kas ir Taivānas rezidents, tīkkoku pirms tam bija nogāzis Mjanmā, stumbrus pārvedis uz Taivānu un apstrādājis turienes kokzāģētavās. *Landgericht* konstatēja trīs dažādus stumbru apstrādes veidus Taivānā. Daļēji tie tika tikai atzaroti un nomizoti, tātad atbrīvoti no zariem un koku mizas. Citos gadījumos tie tika sazāģēti, izveidojot *Teak-Squares*; tie ir atzaroti un nomizoti, kā arī koka klučos piezāģēti stumbri. Bija arī gadījumi, kuros stumbri tika sazāģēti brusās vai dēļos, tātad tīkkoka kokmateriālos. Pēc šīs apstrādes ar Taivānas iestādes piešķirtajiem izcelsmes sertifikātiem koks visos gadījumos ar kuģi tika pārvests uz Hamburgu (Vācija), kur to pārņēma apsūdzētā uzņēmums.

6 2. Saskaņā ar *Landgericht* tiesisko vērtējumu imports nodarījuma izdarīšanas laikā atbilstīgi Vācijas tiesībām bija sodāms pēc *Außenwirtschaftsgesetz* [Ārējās tirdzniecības likuma, turpmāk tekstā – “AWG”] 2009. gada 27. maija redakcijā (turpmāk tekstā – “AWG 2009”) 34. panta 4. punkta 2. apakšpunkta kopsakarā ar Regulas (EK) Nr. 194/2008 (Mjanmas embargo regulas) 2. panta 2. punkta a) apakšpunktu.

7 AWG 2009 34. panta 4. punkta 2. apakšpunkts bija formulēts šādi:

“(4) Ar brīvības atņemšanu uz laiku no sešiem mēnešiem līdz pieciem gadiem soda personu, kura [..]

2. ir pārkāpusi kādu *Bundesanzeiger* [Federālajā Vēstnesī] publicētu un tieši piemērojamu eksportēšanas, importēšanas, tranzīta, pārvietošanas, pārdošanas, piegādes, nodošanas rīcībā, nodošanas, pakalpojumu sniegšanas, ieguldījumu, atbalsta aizliegumu vai apgājusī šo aizliegumu, kas noteikts Eiropas Kopienų tiesību aktā, kurš pieņemts, lai īstenotu ekonomiska rakstura sankciju pasākumu, ko Eiropas Savienības Padome noteikusi kopējās ārpolitikas un drošības politikas jomā.”

8 Vācijas Federatīvajā Republikā atbilstīgi LESD 288. panta 2. punktam tiešā veidā piemērojamā Mjanmas embargo regula, ciktāl tas attiecas uz šeit nozīmīgo 2. panta 2. punkta a) apakšpunktu, *Bundesanzeiger* tika publicēta 2009. gada 22. oktobrī.

9 *Landgericht* gan esot pieņēmusi, ka tīkkoks, tā kā tas ticis apstrādāts Taivānā, ir kļuvis par precī ar šīs valsts izcelsmi. Līdz ar to – tā *Landgericht* – neesot saskatāms Mjanmas embargo regulas 2. panta a) apakšpunkta i) punkta pārkāpums. Tomēr tiesa ir nonākusi pie slēdziena, ka tīkkoks, neskatoties uz pārvešanu uz Taivānu un tur veiktajiem zāģēšanas darbiem, (tik un tā) ir eksportēts no Mjanmas, kā to paredz Mjanmas embargo regulas 2. panta 2. daļas a) apakšpunkta ii) punkts, un tāpēc ir jāatzīst, ka noticis Mjanmas embargo regulas 2. panta 2. daļas a) apakšpunkta ii) punkta pārkāpums.

10 [..]

11 [..]

12 [..]

[OMISSIS] [Attiecināmo krimināltiesisko tiesību normu piemērojamība *ratione temporis*; nav svarīgi prejudiciālajiem jautājumiem]

13 3. Ar revīzijas sūdzībām apsūdzētais vēršas pret notiesāšanu un lietas dalībniece piedziņas daļā – pret piedziņas nolēmumiem. Revīzijas sūdzības iesniedzēji pārmet materiālo tiesību pārkāpumu. Tie faktiskā ziņā neapstrīd *Landgericht* konstatētos faktus, tomēr pārstāv tiesību izpratni, ka Taivānā iepriekš aprakstītā

veidā apstrādāta tīkkoka imports nepārkāpjot Mjanmas embargo regulas 2. panta 2. punktu.

- 14 Pirmkārt, no Mjanmas caur Taivānu uz Vāciju nav atvesti vienkārši stumbri, bet gan visos gadījumos tiem trešā valstī veikta tāda apstrāde vai pārstrāde, kas piešķir izcelsmi, tāpēc Taivānas iestādes kokam esot izsniegušas sertifikātus, kuros Taivāna norādīta kā izcelsmes valsts. Tādējādi uz Vāciju ticis importēts nevis koks ar izcelsmi Mjanmā, bet gan Taivānas koka izstrādājumi, un tāpēc neesot konstatējams Mjanmas embargo regulas 2. panta 2. punkta a) apakšpunkta i) punkta ietverts gadījums.
- 15 Otrkārt, Eiropas Savienības teritorijā importētais tīkkoks – pretēji *Landgericht Hamburg* tiesību izpratnei – neesot eksportēts no Mjanmas Mjanmas embargo regulas 2. panta 2. punkta a) apakšpunkta ii) punkta izpratnē. Eksports visos gadījumos noticis no Taivānas. Mjanmas embargo regulas 2. panta 2. punkta a) apakšpunkta ii) punkts ietverot tikai gadījumus, kuros attiecīgās preces tiešā veidā tiek pārvestas no Mjanmas uz Eiropas Savienības teritoriju.
- 16 Revīzijas sūdzības iesniedzēji argumentē, ka *Landgericht* normu izpratne, saskaņā ar kuru Mjanmas embargo regulas 2. panta 2. punkta a) apakšpunkta ii) punkts aizliedz Kopienā ievest arī tādas preces, kuras pēc to eksporta no Mjanmas vispirms ir importētas uz vienu vai vairākām trešām valstīm, radītu situāciju, ka Mjanmas embargo regulas 2. panta 2. punkta a) apakšpunkta i) punktam vairs neatliktu darbības jomas līdžās Mjanmas embargo regulas 2. panta 2. punkta a) apakšpunkta ii) punktam, jo precei, lai tās izcelsme būtu Mjanmā, obligāti ir jābūt tur vai nu pilnīgi iegūtai vai saražotai (Padomes Regulas (EEK) Nr. 2913/92 (1992. gada 12. oktobris) par Kopienas Muitas kodeksa izveidi 23. pants; turpmāk tekstā – “Muitas kodekss”), vai arī būtiski apstrādātai vai pārstrādātai (Muitas kodeksa 24. pants). Lai tas tā būtu, tai būtu bijis jāatrodas Mjanmā, un saskaņā ar *Landgericht* tiesību izpratni tā arī turpmāk arvien būtu uzskatāma par precī, kas eksportēta no Mjanmas, pat ja trešā valstī tai tiktu veikta tāda apstrāde vai pārstrāde, kas piešķir šīs trešās valsts izcelsmi. Ja *Landgericht* tiesību izpratne būtu atbilstīga, tad Mjanmas embargo regulas 2. panta 2. punkta a) apakšpunkta i) punkta noteikums pilnībā iekļautos Mjanmas embargo regulas 2. panta 2. punkta a) apakšpunkta ii) punktā.
- 17 Turklāt *Landgericht* Mjanmas embargo regulas 2. panta 2. punkta a) apakšpunkta interpretācija esot pretrunā šā embargo regulējuma mērķim un nolūkam, kurš ar tādu pašu saturu esot iekļauts arī daudzās citās Eiropas Savienības embargo regulās. Saskaņā ar šo ierasto regulējumu importa aizliegumam esot pakļaujamas preces, kas nāk no sankcijām pakļautās valsts, tomēr ne produkti, kas ir saražoti trešā valstī, izmantojot izejvielas un izejmateriālus no sankcionētās valsts. Jo tirdzniecība ar produktiem no trešām valstīm neesot jāierobežo. Tiklīdz prece (izejmateriāls vai izejviela) no sankcijām pakļautas valsts trešā valstī tiek apstrādāta vai pārstrādāta tā, ka tā tiesiski ir klasificējama kā prece ar šīs trešās valsts izcelsmi, tā pilnībā iekļaujoties šajā jaunajā precē; jaunais produkts neesot pakļaujams sankciju režīmam. Šai nošķiršanai kalpojot Mjanmas embargo regulas

2. panta 2. punkta a) apakšpunkta i) punktā (un satura ziņā tāpat arī citās embargo regulās) iekļautais regulējums. No sankcijām pakļautās valsts eksportēto preču importa aizliegums (Mjanmas embargo regulas 2. panta 2. punkta a) apakšpunkta ii) punkts) šo noteikumu tikai papildinot, atsakoties no tādu preču, kas Eiropas Savienībā tiešā veidā tiek ievestas no sankcijām pakļautās valsts, (turienes) izcelsmes pārbaudes, jo tiktāl tas neattiecoties uz nevienu trešo valsti kā Savienības tirdzniecības partneri, kura Savienības teritorijā importētie produkti no sankciju režīma būtu jāizslēdz.

- 18 4. *Generalbundesanwalt* [federālais ģenerālprokurors] pieteikumā, kuru tas iesniedza *Bundesgerichtshof*, ciktāl tas attiecas uz Mjanmas embargo regulas attiecināmo noteikumu interpretāciju, ir pievienojies iepriekš ieskicētajai *Landgericht Hamburg* tiesību izpratnei. Viņš argumentēja, ka no Mjanmas izvestā tīkkoka apstrāde ir panākusi tikai izcelsmes maiņu; taču tīkkoks neesot kļuvis par citu preci. Abiem aizlieguma pārkāpuma sastāviem atbilstīgi Mjanmas embargo regulas 2. panta 2. punkta a) apakšpunktam esot attiecīgi patstāvīga nozīme tiktāl, ka 2. panta 2. punkta a) apakšpunkta i) punkts ir saistīts ar izcelsmes formālo noteikšanu, pamatojoties uz Muitas kodeksu, bet 2. panta 2. punkta a) apakšpunkta ii) punkts attiecas uz eksporta no Mjanmas faktisko veikšanu. Jebkādas atsevišķo aizlieguma pārkāpuma sastāvu pārklāšanās esot skaidrojama ar likumdevēja gribu noteikt visaptverošu aizliegumu.

II

- 19 Nolēmums par revīzijas sūdzībām ir atkarīgs no atbildēm uz strīdīgajiem prejudiciālajiem jautājumiem, tāpēc senātam kā tiesai, kas lietu izskata pēdējā instancē, atbilstīgi LESD 267. panta 3. punktam jautājumi ir jāiesniedz Eiropas Savienības Tiesai prejudiciāla nolēmuma sniegšanai.
- 20 Saskaņā ar *Landgericht* faktu konstatējumiem, kas *Bundesgerichtshof* kā *Revisionsgericht* [revīzijas instances tiesai] pamatā ir saistoši, Mjanmā nogāztie tīkkoka stumbri tika piezāģēti un līdz ar to apstrādāti vai pārstrādāti Taivānā. Ņemot vērā lietas faktiskos apstākļus, tīkkoka imports būtu sodāms saskaņā ar AWG 2009 34. panta 4. daļas 2. apakšpunktu vai AWG 18. panta 1. punkta 1. apakšpunkta a) punktu kopsakarā ar Mjanmas embargo regulas 2. panta 2. punkta a) apakšpunktu tikai tad, ja
- vai nu apstrāde, vai pārstrāde Taivānā nebūtu pietiekama, lai panāktu tīkkoka izcelsmes maiņu, un tādējādi tā izcelsme joprojām būtu Mjanma (Mjanmas embargo regulas 2. panta 2. punkta a) apakšpunkta i) punkta pārkāpums);
 - vai, pat ja Taivānā veiktie zāģēšanas darbi būtu panākuši izcelsmes maiņu, imports Eiropas Savienības teritorijā bija aizliegts, jo stumbri vispirms (kā izejmateriāls) tika eksportēti no Mjanmas (Mjanmas embargo regulas 2. panta 2. punkta a) apakšpunkta ii) punkta pārkāpums).

- 21 Tādējādi tas, vai ir konstatējama apsūdzētā sodāmība un vai tās dēļ būtu apsverama pret lietas dalībnieces piedziņas daļā vērstā aizturēto stumbru konfiskācija, kā arī naudas summas piedziņa tādā vērtībā, kas atbilst iegūtā, bet neaizturētā tīkkoka vērtībai, ir atkarīgs no tā, kā ir jāinterpretē Mjanmas embargo regulas 2. panta 2. punkta a) apakšpunkta i) un ii) punkts.
- 22 Prejudiciālā nolēmuma tiesvedība ir nepieciešama, jo ne Eiropas Savienības Tiesa ir jau izlēmusi tiesību jautājumus, kurus paver šie prejudiciālie jautājumi (*acte éclairé*), ne Savienības tiesības, kas ir noteicošas ārējās ekonomikas izcelsmes un eksporta jēdzienu piemērošanai, ir tik acīmredzamas, ka neatstātu vietu saprātīgām šaubām (*acte clair*). Par pēdējo liecina arī līdzšinējā tiesvedībā pārstāvētā atšķirīgā lietas dalībnieku tiesību izpratne.
- 23 Konkrēti:
- 24 1. Mjanmas embargo regulas 2. panta 2. punkta a) apakšpunkts aizliedz baļķu, koksnes un koksnes izstrādājumu regulas I pielikuma izpratnē importu, ja
- “i) to izcelsme ir Birmā/Mjanmā vai
- ii) tās ir eksportētas no Birmas/Mjanmas”.
- 25 Atbilstīgi Mjanmas embargo regulas 2. panta 3. punktam preces izcelsmi
- “nosaka saskaņā ar Regulas (EEK) Nr. 2913/92 attiecīgajiem noteikumiem”,
- proti, Muitas kodeksu. Tā 23. pantā tostarp ir teikts:
- “1. Kādas valsts izcelsme ir precēm, kas pilnīgi iegūtas vai saražotas minētajā valstī.
2. Jēdziens “kādā valstī pilnīgi iegūtas preces” nozīmē:
- [..]
- b) tajā novāktus augu valsts produktus”.
- 26 Muitas kodeksa 24. punkts paredz:
- “Izcelsmes valsts precēm, kuru ražošanā iesaistīta vairāk nekā viena valsts, ir tā, kurā šim nolūkam apgādātā ražotavā notikusi pēdējā būtiskā ekonomiski pamatotā pārstrāde vai apstrāde, kas beidzas ar jauna produkta saražošanu vai ir svarīga tā ražošanas stadija.”
- 27 2. Tā kā Mjanmā nogāztais un galu galā Vācijas Federatīvajā Republikā importētais tīkkoks atbilstīgi *Landgericht* konstatējumiem Taivānā tika pārstrādāts, iegūstot (daļēji) nomizotus baļķus, *Teak-Squares* vai tīkkoka kokmateriālus, tā ražošanā piedalījās divas valstis.

- 28 a) tādējādi Mjanmā nogāztais un līdz ar to Muitas kodeksa 23. panta 1. un 2. punkta b) apakšpunkta izpratnē tur novāktais tīkkoks, kas tādējādi vispirms katrā ziņā bija prece ar Mjanmas izcelsmi, varēja kļūt par Taivānas izcelsmes precī tikai tad, ja stumbru atbrīvošana no zariem un rupja piezāģēšana, no zariem un mizas atbrīvoto baļķu piezāģēšana kvadrātveida šķērsriezumā (veidojot tā dēvētos *Teak-Squares*) vai sagriešana brusās un dēļos (tīkkoka kokmateriālos) būtu uzskatāma par tādu pēdējo būtisko un ekonomiski pamatoto tīkkoka apstrādi vai pārstrādi kādā šai nolūkā ierīkotā uzņēmumā, kas beidzas ar jauna produkta saražošanu vai ir svarīga tā ražošanas stadija.
- 29 Kā iepriekš atspoguļots, šajā tiesvedībā šādus faktus pieņēma gan *Landgericht*, gan citi lietas dalībnieki.
- 30 b) Tomēr šaubas rodas par to, vai Mjanmā nogāztā tīkkoka apstrāde Taivānā ir tik būtiska, ka tīkkoks tādējādi kļuva par Taivānas izcelsmes precī atbilstīgi Muitas kodeksa 24. pantam. Senāts sliecas uz šo jautājumu atbildēt noliedzīgi, proti, attiecībā uz visiem šeit izskatāmajiem kokapstrādes veidiem,
- 31 Tas tāpēc, ka Eiropas Savienības Tiesa šai ziņā jau ir atzinusi, ka procesi, kas attiecas uz izstrādājuma noformējumu izmantošanas ziņā, bet nerada tā iezīmju kvalitatīvās izmaiņas, nevar noteikt to izcelsmi (skat. EST spriedumus, 1977. gada 26. janvāris, C-49/76, ECLI:EU:C:1977:9, 6. punkts; 1984. gada 23. februāris, C-93/83, ECLI:EU:C:1984:78, 13. punkts). Ņemot vērā šos apstākļus, jēlkazeīna samalšana dažādās smalkuma pakāpēs netika uzskatīta par procesu, kas piešķir izcelsmi, jo šādi ir panāktas izmaiņas tikai attiecībā uz izstrādājuma konsistenci, kā arī tā noformējumu tālākās izmantošanas ziņā (EST spriedums, 1977. gada 26. janvāris, C-49/76, ECLI:EU:C:1977:9, 7. punkts). Arī liellopu gaļas atkaulošana, attīrīšana no nerviem, attaukošana, sadalīšana daļās un iesaiņošana vakuumā nav vērtējama kā apstrāde, kas piešķir izcelsmi, jo tās galvenais rezultāts ir tāds, ka dzīvnieka ķermeņa dažādās daļas tiek sadalītas pēc kvalitātes un noteiktām īpašībām un tā noformējums ir mainīts pārdošanas nolūkā (EST, spriedums, 1984. gada 23. februāris, C-93/83, 14, ECLI:EU:C:1984:78, 10. punkts).
- 32 Tomēr Savienības tiesību piemērošana šeit nav tik acīmredzama, ka tā “*acte claire*” izpratnē nevarētu tikt apšaubīta, jo neapstrādāta tīkkoka piegriešana, iegūstot tīkkoka kokmateriālus, katrā ziņā izraisa tarifa lēcienu muitas tarifu shēmā (neapstrādāti kokmateriāli: HS pozīcija 4403; kokmateriāli, kas biežāki par 6 mm: HS pozīcija 4407), kurpretim procesi, kas maina noformējumu, to nepanāk ne liellopu gaļas (HS pozīcija 0201 (svaiga vai dzesināta) vai HS pozīcija 0202 (saldēta)), ne kazeīna (HS pozīcija 3501) gadījumā.
- 33 Šāda veida izmaiņas muitas tarifu klasifikācijā, kas tiek veiktas četru ciparu HS pozīciju līmenī, varētu būt norāde uz preces būtisku apstrādi, jo harmonizētā sistēma ir izveidota pakāpeniski, sākot no dabas produktiem un izejvielām un turpinot ar precēm, kas ir apstrādātas arvien augstākā pakāpē, un tāpēc pozīcijas

maiņas priekšnosacījums parasti ir tāds darba un kapitāla ieguldījums, kas ir pietiekams izcelsmes piešķiršanai [..].

- 34 Pat ja Komisijas Deleģētās regulas (ES) 2015/2446 (2015. gada 28. jūlijs), ar ko papildina Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 952/2013 attiecībā uz sīki izstrādātiem noteikumiem, kuri attiecas uz dažiem Savienības Muitas kodeksa noteikumiem, 22-03. pielikums un jau pat Komisijas Regulas (EEK) Nr. 2454/93 (1993. gada 2. jūlijs), ar ko nosaka īstenošanas noteikumus Padomes Regulai (EEK) Nr. 2913/92 par Kopienas Muitas kodeksa izveidi, 15. pielikums nosaka tikai preferenciālās preču izcelsmes noteikumus, nozīmīgi varētu būt tas, ka šeit koksnes gadījumā kā process, kas piešķir izcelsmi, tiek minēta “[r]ažošana no jebkuras pozīcijas materiāliem, izņemot paša produkta pozīciju vai [r]ažošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 70 % no produkta ražotāja cenas”, turklāt kā izņēmums HS pozīcijas 4407 koksnei attiecībā uz procesu, kas piešķir izcelsmi, tiek pieprasīta “ēvelēšana, slīpēšana vai savienošana ar kļītapām” vai “ēvelēšana, slīpēšana vai saaudzēšana”.
- 35 *Bundesgerichtshof* nolēmumi par revīzijas sūdzībām šajā tiesvedībā tātad ir atkarīgi no atbildes uz pirmo prejudiciālo jautājumu.
- 36 3. Ja tiesvedībā izskatāmais tīkkoks, bet katrā ziņā tas tīkkoks, kura muitas tarifa klasifikācija mainījās Taivānā veikto zāģēšanas darbu dēļ, bija kļuvis par Taivānas izcelsmes preci un tāpēc tā imports Savienībā nepārkāpa Mjanmas embargo regulas 2. panta 2. daļas a) apakšpunkta i) punktu, tad nolēmumi par revīzijas sūdzībām būtu atkarīgi no tā, vai tādas preces imports, kuras izcelsme ir trešā valstī, pārkāpa Mjanmas embargo regulas 2. panta 2. punkta a) apakšpunkta ii) punktu, ciktāl izejviela vai izejmateriāls, no kura prece tika izgatavota trešā valstī, tika eksportēta no Mjanmas (uz trešo valsti) (otrais prejudiciālais jautājums).
- 37 Vai tad, ja Mjanmas embargo regulas 2. panta 2. punkta a) apakšpunkta ii) punktā noteiktais jēdziens “eksportētas no Birmas/Mjanmas” pretēji *Landgericht Hamburg* un federālā ģenerālprokurora tiesību uztverei – uz ko sliecas senāts – būtu jāinterpretē tādējādi, ka tas ietver tikai tādas preces, kas Eiropas Savienībā tiek ievestas tieši no Mjanmas, un ka preces, kas vispirms tiek pārvestas uz trešo valsti (šeit – Taivānu) un no turienes transportētas tālāk uz Eiropas Savienību, nav pakļautas šim regulējumam, proti, neatkarīgi no tā, vai tām trešā valstī tiek vai netiek veikta tāda apstrāde vai pārstrāde, kas piešķir izcelsmi, apsūdzētais nebūtu pārkāpis Mjanmas embargo regulas 2. panta 2. punkta a) apakšpunkta ii) punktu. Ja tīkkoka apstrāde Taivānā būtu bijusi tāda, kas piešķir izcelsmi, un tādējādi nebūtu Mjanmas embargo regulas 2. panta 2. punkta a) apakšpunkta i) punkta pārkāpuma, tad viņš nebūtu sodāms.
- 38 Ja turpretī Mjanmas embargo regulas 2. panta 2. punkta a) apakšpunkta ii) punkts atbilstīgi *Landgericht Hamburg* un federālā ģenerālprokurora uzskatam būtu jāinterpretē tādējādi, ka eksports no Mjanmas ir noticis arī tad, ja Eiropas Savienības teritorijā importētās preces vai tās izejmateriāla sākotnējā izcelsme ir

Mjanma – vai nu prece tikusi importēta caur trešo valsti, vai arī no Mjanmas nākušais izejmateriāls ticis piegādāts uz trešo valsti, tur apstrādāts tādā veidā, kas dod izcelsmi, un beigās importēts kā jaunais produkts, tad apsūdzētā sodāmība būtu konstatējama neatkarīgi no Mjanmas embargo regulas 2. panta 2. punkta a) apakšpunkta i) punkta regulējuma sastāva.

- 39 Tāpēc senāta nolēmums izskatāmajā revīzijas sūdzības tiesvedībā ir atkarīgs no otrā prejudiciālā jautājuma. Jautājumi ir jāiesniedz Eiropas Savienības Tiesai arī tāpēc, ka Mjanmas embargo regulas 2. panta 2. punkta a) apakšpunkta ii) punkta pareiza interpretācija nav acīmredzama un neapšaubāma “*acte clair*” izpratnē. Tas parādās jau ieskicētajā *Landgericht Hamburg* un federālā ģenerālprokurora tiesību izpratnē. Tomēr pret šādu izpratni – kā pareizi norādīts arī apsūdzētā revīzijas sūdzības pamatojumā – var argumentēt, pirmkārt, ar to, ka tādā gadījumā Mjanmas embargo regulas 2. panta 2. punkta a) apakšpunkta i) punktam nebūtu patstāvīgas piemērošanas jomas un, otrkārt, tādi produkti no trešām valstīm, kurus ražo no izejmateriāliem un izejvielām no Mjanmas, būtu pakļauti embargo aizliegumam, kas visdrīzāk būtu pretrunā embargo režīma nolūkam.
- 40 4. Importa gadījumos, kas ir šā lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu pamatā, Taivānas iestādes bija izsniegušas izcelsmes sertifikātus, saskaņā ar kuriem sazāģētie vai piezāģētie no Mjanmas nākušie tikkoka stumbri to apstrādes dēļ Taivānā bija ieguvuši šīs valsts izcelsmi. Tāpēc senāts Eiropas Savienības Tiesai uzdod arī trešo jautājumu prejudiciāla nolēmuma sniegšanai par to, vai šie izcelsmes sertifikāti ir saistoši Mjanmas embargo regulas 2. panta 2. punkta pārkāpuma izvērtējumam, pat ja senāts ņem vērā, ka atbilstīgi Tiesas judikatūrai, ciktāl tā ir pieejama, nepastāv vispārīgs juridiskais pienākums atzīt trešo valstu izcelsmes sertifikātus (skat. EST, spriedumi, 2018. gada 25. jūlijs, C-574/17 P, ECLI:EU:C:2018:598, 48. un turpm. punkti; 2010. gada 25. februāris, C-386/08, ECLI:EU:C:2010:91, 73. punkts).

[..]